

Univerzita
obraný

Centrum bezpečnostních
a vojenskostrategických studií

Datum 23. 6. 2022

ZBRANĚ PRO UKRAJINU

Předložený text je analytickým materiálem, popisujícím politicko-bezpečnostní a strategické souvislosti vývoje válečného konfliktu na Ukrajině. Názory, závěry, hodnocení a případná doporučení, zde vyjádřená a předpokládaná, jsou výhradními názory autora a nepředstavují postoje či stanoviska Ministerstva obrany nebo jiné vládní agentury ČR. Podklady pro analýzu vychází z veřejně dostupných zdrojů, některé informace týkající se přímo situace na Ukrajině nebo v Ruské federaci nelze ověřit z nezávislých a důvěryhodných zdrojů a není možné zajistit jejich pravdivost, úplnost a objektivitu.

Dalo by se zhodnotit, jak moc je pomoc ze Západu (zbraně), pro Ukrajinu dostatečná, včasná a efektivní? Ukrajina toho požaduje mnohem více a v posledních týdnech to vypadá, že pomoci spíše ubývá. Co by nyní Ukrajina nejvíce potřebovala a teoreticky kdo by to mohl dodat? Co všechno by potřebovala?

Dodávky vojenského materiálu ukrajinským ozbrojeným silám lze celkově zhodnotit jako faktor, který výrazně zvýšil jejich schopnosti a posílil obranyschopnost ukrajinského státu. Velmi významnou roli v průběhu konfliktu měly dodávky lehkých protitankových a protiletectkých zbraní dodané ještě před jeho vypuknutím (Javelin, Stinger apod.). Tento typ zbraňových systémů měl zásadní význam v první fázi konfliktu, nicméně s jeho pokračováním a změnou charakteru bojové činnosti vyvstala na ukrajinské straně potřeba zbraní jiného typu. Ukrajina také v zásadě již nepožaduje dodávky systémů protivzdušné obrany a bojové letouny, které poptávala rovněž v první fázi války. Ruská strana si sice i nadále udržuje převahu ve vzdušném prostoru a je schopna úderů i v hlubokém ukrajinském vnitrozemí, celkově však ruské operace tohoto typu nejsou natolik efektivní a účinné, aby měly zásadní vliv na další průběh konfliktu.

Aktuálně, resp. v posledních týdnech, tak ukrajinští představitelé směřují své požadavky primárně pro potřeby pozemních vojsk, zvláště dělostřelectva. Současný převažující charakter vedení bojové činnosti je založen primárně na masivním dělostřeleckém ostřelování pozic protivníka a zde ruská strana na řadě míst využívá své značné kvantitativní převahy. Pro ukrajinské ozbrojené síly jsou tak klíčové dodávky vyspělých dělostřeleckých a raketových systémů schopných přesné palby na velkou vzdálenost. V posledních týdnech Ukrajina obdržela několik takovýchto systémů od různých partnerů, např. moderní samohybné francouzské houfnice Caesar, polské samohybné houfnice Krab nebo americké tažené houfnice M777. Tyto dodávky však byly realizovány v relativně malých počtech, takže sice částečně kompenzují ruskou početní převahu v těchto zbraních, nepřináší však zásadní změnu poměru sil na bojišti. Mimo těchto moderních systémů, často využívajících inteligentní munici a

vyspělý naváděcí systém, Ukrajina obdržela i dodávky starších typů zbraní sovětské provenience a konstrukce od několika střeoevropských a východoevropských států, včetně České republiky. Starší zbraně měly výhodu větší kompaktibility s ukrajinskou armádou využívanou technikou a výzbrojí, včetně nižších nároků na zajištění logistiky a údržby. Intenzita dodávek obou druhů této techniky zaznamenala jistý pokles, což se však dalo očekávat. Disponibilní zásoby moderní i starší techniky i munice byly ve státech ochotných podporovat Ukrajinu do značné míry vyčerpány, s dlouhodobých konfliktem obdobného typu a intenzity se rovněž v předchozích dekádách příliš nepočítalo a výrobní kapacity nejsou schopny okamžitě reagovat na extrémní zvýšení poptávky. Z celkového hlediska však doposud realizované dodávky byly včasné a velmi efektivní, bez této podpory by se ukrajinské síly nacházely v daleko obtížnější situaci a utrpěly patrně výrazně větší ztráty: územní, materiální i lidské.

Ukrajinská strana a její obranyschopnost je však na těchto dodávkách nadále velmi závislá, byť její artikulované požadavky (požaduje řádově stovky děl, tanků, BVP, dronů apod.) není patrně žádný z podporujících států schopen zcela naplnit. V tomto kontextu je možné vnímat i informace z posledních dnů o velmi vysokých denních lidských ztrátách v ukrajinských řadách. Tyto údaje mohou mít za cíl podpořit ukrajinské argumenty o nezbytnosti urychlených dodávek dalšího vojenského materiálu, zejména pak vyspělých systému dalekého dosahu, které by umožnily efektivní eliminaci ruského dělostřelectva. V těchto dnech ukrajinská armáda obdržela první americké salvové raketometry HIMARS, které by mohly výrazně přispět k neutralizaci ruské dělostřelecké dominance na frontové linii. Lze však mluvit pouze o jednotkách kusů těchto zbraní, takže navzdory svým technickým parametrům a očekávané vysoké efektivitě rovněž nemusí přinést zásadní změnu poměru sil ve prospěch ukrajinské strany.

Zpracoval: Mgr. Richard Stojar, Ph.D.